

GILLAREN

medlemsblad för
Stockholms Spelmansgille
maj 2008

foto: Esbjörn Hogmark

Stockholms Spelmansgilles onsdagsgrupp spelar upp
27 april 2008

spelkompisar
27 apríl 2008

fóto: Eshjörn Högmark

danskompisar
27 apríl 2008

fóto: Eshjörn Högmark

Ärade läsare.

Medlemsbladet Gillaren har fr o m detta nummer ny redaktör. En redaktör som med egna idéer och ambitioner ska försöka föra Gillaren framåt mot nya och nygamla mål. Dock förhoppningsvis inte alldeles ensam. Men tillsammans med skribenter och fotografer bland Gillarets medlemmar vill det nog gärna bli bra.

Detta det första numret av bladet med ny redaktör kan ses som ett pilotprojekt.

Red vill ha såväl positiv som negativ kritik på sitt jobb att göra bladet, samt förslag som kan medverka till att bladet blir läsvärt; just så som just du vill ha det.

Nu under den kommande sommaren med sol, bläst och regn, och eventuell ledighet, stämmor, buskspel och andra evenemang av folklig karaktär som platsar i Gillaren, hoppas red på att du samlar dina intryck i ord och bild och låter genom Gillaren andra ta del av dina upplevelser. Inget bidrag är för litet. Skriv som du tänker så redigerar red ditt bidrag, om det är nödvändigt. Skicka ditt bidrag till Gillaren via vanlig brevbärarpost eller via e-post. Till sist.

Tack Ing-Mari för ditt fina jobb som red för Gillaren.

Ulf Elf
redaktör

ps

adress till Gillarens red i redaktionsrutan till höger

GILLAREN

medlemsblad för
Stockholms Spelmannsgille

maj 2008 (2/2008)

ansv utg: Olle Moberg

redaktör: Ulf Elf
Bliegatan 4
17273 Sundbyberg
e-post: ulfelf@sv.se
tel: 08-299967

hemsida:
<http://hem.passagen.se/ssg>

postgiro: 56312-2

Gillaren utkommer vanligtvis:
jan, maj, augusti
nästa utgåva: augusti
sista manusdag: 22 aug

Gillestuga

Vårens sista gillestuga som utspelades (håpp) på Kristinehovs malmgård söndagen 27 april var välbesökt av såväl spelmän som icke dito.

Onsdagsgruppen spelade låtar efter/från J P Lundholm, K-J Pettersson, Viksta-Lasse, Fågre, Arc, Halland. I allspelet spelades låtar som brudmarscher, polskor, schottis och vals. Apropå Svensk Annas vals berättade Allan Westin om dess förmodade ursprung. Den lär härstamma från en bit spelad av en blåsorkester. Svensk Anna hörde biten, tog den till sig och satte ett folkligt stuk på den. Musikstycket som blåsorkestern spelade lär ha varit My Bonnie. Mycket uppskattad och lika välkommen gästspelman var Esbjörn Hogmark. En legendar som spelat mycket i lag med en annan legendar - Eric Sahlström. Förutom att dirigera hela orkestern i Vendelpolskan, gjorde Esbjörn Hogmark några bejublade soloframträdanden på sin nyckelharpa och berättade därtill. Han spelade även i lag med andra spelmän ur Gillet. Vidare framträdde ett flertal av Gillets spelmän och underhöll varandra och åhörarna med spel och sång och berättelser:

Kaj Nanning spelade fiol ensam och tillsammans med Britt Donnerstedt på piano. Åke Jansson berättade om bl a Lars Wivallius och ditten och datten och spelade tillsammans med Kaj, Brita Savér och Helena Rudander drog några låtar på fiol, Ewa Zetterlund sjöng några folkliga visor, Gunnar Sundkvist och Margareta Karlsson spelade fiol och piano, samt en man vid namn Lars Östergren lirade durspel.

Gillet gästades även av en dansgrupp ur Bygdedansens Vänner med Don Gillan. Gruppen framförde folklig dans från olika delar av Sverige med Don som anförare. Don berättade även om de olika danserna.

Och sedan blev det dans för allmänheten till musik av Gillets spelmän.

Och sist men icke minst en eloge till damerna i kafeteriatet: Tilla Hellström, Maja-Lisa Appelgren och Nina Sundkvist. Gott kaffe, goda bullar, kakor och smörgåsar. Som vanligt.
Red.

Dans

Lördagen 12 april

Boda spelmanslag

Bagarössens Folkets hus

Arrangör: Dansgrupp Stockholm

En talrik och dansglad publik fyllde tillsammans med mig ett utmärkt dansgolv. Boda spelmanslag med ett 20-tal spelmän, unga som äldre, kvinnor som män spelade så det 'sjöng' om det. Fioler, dragspel, gitarr, bas samt ingels mod ritmspel och cittra. Spelmännen tycktes lika roade som dansarna. Ett givande och tagande. Inre att undra på att denna afton i bodapolskans tecken gick oerhört fort. Glad och nöjd och stråsvettig under armarna vandrades det hemåt i den regniga natten.

En fantastisk danskväll.

Red.

Konsert

Lördag 5 april

S:t Jakobs kyrka

Lisa Rydberg violin, Gunnar Idenstam orgel, S:t Jakobs vokalensemble, Gary Graden dirigent.

En fullsatt kyrka, en sängglad vokalensemble, en oerhört skicklig organist och arrangör, en spelman med såväl folklig som klassisk musik i sitt instrument. Vad blir det? Jo, en fin musikupplevelse för oss i publiken, som också fick sjunga med. Arrangemanget hade nämligen rubriken 'Sjung med'. Måttigt programmet innehöll musik av J S Bach, Pers Erik Olsson, Viksta-Lasse. Arr av Rydberg, Idenstam.
Red.

SSR:s årsstämma 2008

På SSR:s årsstämma representerades Gillet av tre ombud, Olle Mohberg, Helen Grid och Allan Westin. Var och en har var för sig lusläst sina anteckningar från stämman och tacknat ner sina intryck och hägkomster. Red här valt att publicera Olles bidrag in extenso. Helens och Allans bidrag har redigerats och kortats något. Här nedan följer först Allans och sedan Helens samt därefter Olles redogörelser för samtal, diskussioner och annat trevligt.

Allan:

Årsstämman hölls i år på Norra Berget i Sundsvall, där det finns ett Skansen-liknande område samt ett vandrarhem. Stämman inleddes på fredag kväll med spelträff i ett av husen, och fortsatte lördag förmiddag med guidad rundvandring på området och sedan utläsning av ett par Medelpads-låtar. Det var ett par unga spelmän, en av dem på sopransax, som på en timme lärde ut var sin låt. Speciellt den ena låten var så svår, att när jag hörde den, trodde jag att jag aldrig skulle få in den i huvudet och fingrarna. Men efter en halvtimmes nötande började den faktiskt fastna hos mig. Men jag tror att en del andra gav upp. På lördag eftermiddag var det gruppdiskussioner om olika ämnen. Då delade vi stockholmare på oss, jag hamnade i en grupp som diskuterade det nystartade samarbetet med Kulturens Bildningsverksamhet (Kulturens). Det visade sig vara en riktig krutdurk! En kvinna från Kulturens var inbjuden att förklara verksamheten. Hon hamnade dock ofta i försvarsställning. Det hade nämligen ute i landet (främst Dalarna och Hälsingland) blivit problem när SSR "påbjuder" att det är Kulturens man "ska" samarbeta med, när man kanske redan hade ett mångårigt väl fungerande samarbete med något annat bildningsförbund.

På söndagen var det förbundsstämma. Då dök frågan upp igen, förstås. Det hela mynnade ut i att man från SSR:s sida ryckte att landskapsförbunden borde se Kulturens som en *möjlighet* för samarbete, men att det absolut inte var något tvång att samarbeta med just Kulturens. För övrigt på stämman: Val till SSR:s styrelse, här kan nämnas att Margaretha Mattsson sitter kvar som ordförande. En sak som också togs upp (av mig!), var om spelmansrörelsen också "har hand om" den folkliga *sången*. Sång kommer starkt i bl a de professionella grupperna; på Musikhögskolans folksångsklinje är röst det vanligaste "instrumentet". Frågan var om vår verksamhet har särskiln inriktning, att folksångarna passar in lika väl som instrumentalisterna. Stämmans mening var att SSR ska främja både instrumental och vokal folkmusik.

Helen:

Det var väldigt trevligt att få vara med i Sundsvall, vädret var bra med lite snö här och var i skogen på Norra stadsberget. Jag är ju uppvuxen i Sundsvall.

Det diskuterades om tidsningens hemsida på internet och hur allmänheten vet om och hittar till vår hemsida.

Hemsidan kan innehålla bl a framförhållning om kurser, tips och idéer av allhandla slag, försäkring för olika instrument, tankar till andra hemsidor och SSR.

En korrespondent till hemsidan.

Många tycker det är roligt att läsa om gamla spelmän från gångna tider gärna med ett gammalt foto på spelmannen, gamla historier och sägner om dessa gamla spelmän. Kanske noter från gamla spelmän eller från nutida spelmän.

Olle:

Sveriges Spelmans Riksförbunds förbundsstämma hölls i år på Norra bergets friluftsmuseum i Sundsvall. Gilleets ombud var Helen Grid, Olle Moberg och Allan Westin. Allan åkte tåg och övernattade på STF:s vandrarhem. Jag åkte egen bil och Helen långfärdsbuss. Övernattning ordnade vi hos släkt och vänner. Kostnaderna för Gilleet kunde därigenom begränsas.

Lördagens program inleddes med samling och information varefter deltagarna delades in i två grupper som växlade mellan en guidad tur på Norra berget med utsikt över staden nedanför resp. inläring av några Medelpadståtar. En av lärarna spelade på en mycket liten saxofon (mindre än en altsax och inte rakt rör som en sopransax), ett udda instrument i sig och i synnerhet i detta sammanhang.

Efter lunch vidtog gruppdiskussioner i tre grupper: ordförandegrupp och informationsgrupper om Kulturens Bildningsverksamhet resp. SSR:s hemsida på Internet och tidningen Spelmanen.

Axlock från ordförandegruppen:

Dalaspelmanen Anders Bjernull har tagit initiativ till NORD 08 Nordiska mästerskapen i folkmusik på Sälens Högfjällshotell 14-16 november 2008. Se artikel i Spelmanen nr 1-2008! Frågan om finansiering tycks ännu inte vara löst. Någon undrade om tävlandet skall vara på amatör- eller proffsnivå (uttrycket "guldspeleman" hördes).

Styrelsens förslag att höja medlemsavgiften till SSR med 15 kr/medlem från 2009 var nog den hetaste frågan. Ett argument emot var att de flesta spelmansförbunden nu har sina årsmöten och inte kunde kompensera för den ökade avgiften genom att höja sin egen årsavgift.

Styrelsens uppmaning till spelmansförbunden att organisera studiecirklar i det nya studieförbundet Kulturens hade väckt irritation hos vissa spelmansförbund som redan har ett väl fungerande samarbete med andra studieförbund.

Vid den efterföljande redovisningen av gruppdiskussionerna sammanlätade gruppledarna resp. grupperns åsikter.

Årsstämman började klockan 9 på söndagen och pågick fram till lunch. Ett litet urval av dagordningen: Budget och Verksamhetsplan 2008 fastställdes. Informationsutbytet mellan spelmansförbundens styrelser och SSR:s styrelse skall underlättas genom att e-postlistan hålls aktuell. Kansliet för Nordisk Folkmusikkommitté administreras från Sverige ytterligare ett år i samarbete mellan RFoD och SSR. Mötet gav sitt stöd till Anders Bjernulls initiativ till NORD 2008, under förutsättning att det inte skulle innebära kostnader för SSR. SSR skall arbeta för att det blir ett återkommande nordiskt samarrangemang, där SSR utser representanter för Sverige. Styrelsen manar spelmansförbunden att genomföra en folkmusikmanifestation över hela Sverige den sista lördagen i augusti. Styrelsen drog tillbaka förslaget om höjning av medlemsavgiften och skulle ta upp frågan vid nästa årsstämma i modifierad form, och det beslutades om oförändrad avgift. Valberedningens förslag till funktionärer klubbades, vilket bl. a. innebär att Margareta Mattsson omvaldes till ordförande för ett år.

Vårdarna Medelpads Spelmansförbund bjöd båda dagarna på flera uppskattade instag med medelpadsk folkmusik framförd av både ungdomar och något äldre spelmän. Lördagen avslutades med middag och muntrationer och buskspel förstås.

Utförligare rapportering från förbundsstämman kommer i nästa nummer av Spelmanen.

Spelmansstämmor i sommarsverige

Eggebystämman

Hej, alla spelmän! Skickar er påminnelse om Eggebystämman den 31 maj, 2006. Det är tredje året sedan som vi genomför den. På www.eggeby.nu har vi lagt upp allsopskrifterna med noter för de som lär sig den vägen och som imelodisnutar i form av mp3-filer för de som lär sig på gehör. Så välkomna att delta i både allsop, gruppspel och spontant buskspel både inom- och utomhus beroende på väder. Du kan anmäla dig och ditt lag i förväg på e-postadress benkt@grundquist.nu, så laggar vi ut del på hemsidan.

Med goda spelmanshälsningar
Bengt Rundquist, En av arrangörerna.

Olle har varit följande låtar för uppträdande av SSG (två gånger)

Skalbergståten
Schuttis från Rattvik
Gänglat från Storberget (J:37)
Sabb Johns gänglat (164)
Polska efter Spor-Gulle (44)
Tilbergs oukult

Ströckholms spelmannsgille och kulturföreningen Roj

17 augusti: Handens Gamla Fockets Hus, Folkparksvägen 21, Handen. Spelmansstämma i samarbete mellan Kulturföreningen Roj och SSG. Info: Lennar Olofsson tel: 08 8492744

Dalarnä

20 juli kl. 13.00 Dalarnä Hotell, Bellevue, Wallinvägen 26, Dalarnä, tel: 501 504 10
Hotellets ägare, Monica och Ingemar Åström, bjuder för sjätte året in spelmän till stämman från Stockholms Spelmannsgille. Till en spelmansträff söndagen den 20 juli. Ett sällskap tyskar gör en tävning i den vackra skärgården och gör strandhugg på Dalarnä för en kaffe-paus på hotellet. Vi får tillfälle att spela svensk folkmusik för dem. Monica vill att några av spelmännen är klädda i hembygdsdräkt. Anmäl gärna deltagande till Olle i förväg.
Vagnbeskrivning: Bil: Nynäsvägen, sedan väg nr 227 ta till höger vid 7 korsningen efter Jön Lilla bron på Dalarnä, sväng vänster vid Dalarnä Torg. Alla andra kommunikationer: Pendlertåg till Handen, buss nr 839, hållplats Dalarnä Torg.

Musik på gator och torg, 30 augusti: Folkmusikfestivalen för barn och Sverige. När SSG vill ha några aktiviteter i Länna, Ups eller Olle.

Södertälje: Torsköllberget 6 juni 1606 spelmanstämma.

Wara Bruk: 12 juli info: Åke Jansson 08 650 46 04

Oktoberstämman Uppsala: Lördag 25 okt 12 01 Uppsala konserthall, kongresssal. (Hälarens spelmanstävling). Uppsala konserthall & kongress, Eric Nathanson Institutet. Förstämman: 24 okt 2006 (18:00) Jazz och Uplandsk

Övriga evenemang

Skåneholms Orkestervärdskap, Jakobsbergs Giård i Helsing, Onsdagen 18:00-21:00
31.78 maj, 4.11 juni, 23.10 juli, 5.75 10 augusti

Klas Hållands folkmusik, Visingöns flöjter, arrangerad 1:6 info: Janneke Andersson tel: 0902100146

5K 1100
1100 1100
Söder 1100
1100 1100
Buss 800 1100
2000 1100

MEDDELANDE FRÅN NÄMNDEN

Nämndens sammansättning 2008

Olle Moberg	Styresman	08 - 761 19 68	olle.moberg@hem.tffors.se
Lennart Olofsson	Medelsförvaltare o. stf styresman	08 - 649 27 34	08.6492734@telia.com
Martin Lindén	Skrivare	08 - 659 69 02	martin@lib.kth.se
Kaj Nennig	Stf skrivare	08 - 88 36 63	
Helen Grid	Ledamot	08 - 80 82 63	helen.grid@comhem.se
Ing-Mari Södergren	Ersättare	08 - 94 23 04	Isodergren@comhem.se
Barbro Jeppe	Ersättare	08 - 530 343 08	barbrojeppe@hotmail.com

Ny redaktör för Gillaren

Vi välkomnar LIF EIH, som på årsmötet utsågs till ny redaktör.

Stort tack till Ing-Mari Södergren, som i tre år på ett utomordentligt sätt försett oss medlemmar med information i Gillaren!

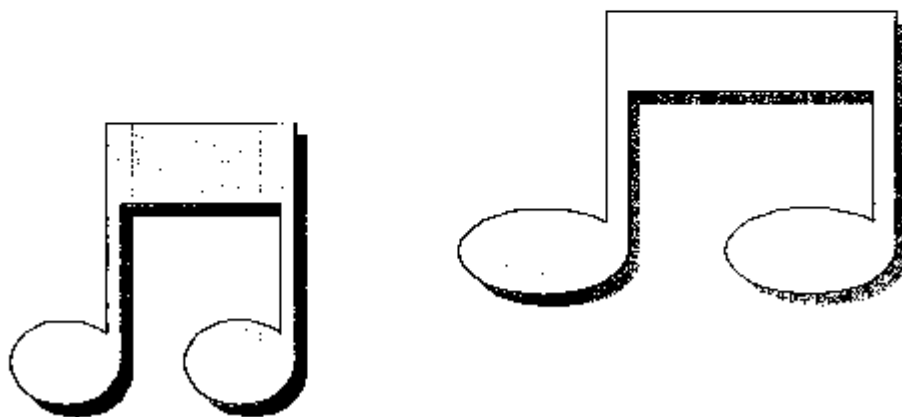
Olle

likakompisar

foto: Esbjörn Hogmark

GLAD SOMMAR

önskar redaktionen just dej och alla andra